

אין חקר לתבונת סגור

"המסמך הנ"ל אינו נמצא בתיק שלפנינו, אבל אף אילו היה לפנינו לא היינו יכולים להסיק מסקנות על יסוד השערות בלבד, כי אין חקר לתבונת סגור מוכשר, ואין לנחש כיצד היה יכול לנצל את החומר הנמצא לפניו".

(ע"פ 35/50 מלכה נ' היועץ המשפטי)

פסק הדין המעורר

"על אף כל המאמץ שנעשה על ידי חברי... לרכך את הדיבור 'קסטנר מכר את נפשו לשטן' המצוי בפסק הדין המעורר ולנתחו בדרך מדעית על מנת שאפשר יהיה בדוחק להצדיקו – דעתי היא, עם כל הכבוד, כי... שגה הנשיא המלומד [בנימין הלוי – המ-ערכת] שגיאה רצינית בהטילו על קסטנר האשמה כבדה זו".

(ע"פ 232/55 היועץ המשפטי נ' גרינוולד)

היחס שבין דייר לדירתו

"ההגנה הניתנת לדייר אחרי תום תוקף החוזה נובעת לא מן היחסים בין הדייר לבין בעל הבית, אלא, אם אפשר לומר כן, מתוך היחס שבין הדייר לבין דירתו. במי-לים אחרות, אם אדם נכנס לגור לדירה על סמך חוזה שכירות או על סמך חוזה חוקי של שכירות משנה (כלומר, לא פלש) הרי אחרי תום תקופת החוזה הוא רשאי להמ-שיך לגור בדירה".

(ע"א 150/50 קאופמן נ' מרגינס)

בחדש לא סגי

"...בדרך כלל נרתעים בתי-המשפט מהיענות לתביעה המבוססת על טענה של השפעה בלתי הוגנת כשמחומר הראיות נובע רק חשש של קיום השפעה בלתי הוג-נת, כי בחדש, אף אם גדול הוא, לא סגי".

(ע"א 66/64, ע'אנס נ' ע'אנס)

יצחק אלמליך

1895-1983

נשיא בית המשפט העליון 1954-1965

יליד קובנה, ליטא

למד משפטים באוניברסיטת לונדון

הוסמך לעריכת דין בשנת 1927

ייצג יהודים שהואשמו במאורעות תרפ"ט

שופט בית המשפט העליון 1948-1965

שימוש קודם

"... אין זה מספיק להצביע על מעשה בודד קל ערך כמהווה 'שימוש קודם'. השימוש צריך להיות כזה שעל-ידי נעשה הסימן ידוע ומקובל בציבור עד כדי לקשור את הסימן עם סחורתו של אלמוני ושם פלוני יירשם כבעל הסימן לא יהיה בו משום סימן מבחין בין הסחורות של פלוני ואלמוני".

(בג"ץ 77/60 רשם סימוני המסחר נ'

(Thos Leeming & Co.

הכתמת השם הטוב

"כל עוד קיים חוק המכיר בזכותו של כל אדם ששמו הטוב לא יוכתם, הרי הציבור כולו מעוניין בכך שזכות זו תכובד ולא תי-פגע, ואם מי שהוא רוצה ליהנות מחופש הדיבור ומשתמש בו בזדון או שלא בזדון, ותוך כדי כך פוגע בזכותו של הזולת – הרי אין זה בלתי צודק שישא באחריות כלפי האדם הנפגע, ואין להתריע שיש בכך משום קיפוח חופש הדיבור של האזרח. אולם אליה וקוץ בה: היות וכל פרסום, המכיל דבר העלול לפגוע במי שהוא, כרוך בסיכון מסויים, הרי עלול הדבר לבלום כל יוזמה לביקורת או למסירת ידיעות, אף במקרים שטובת הכלל או המדינה דורשת שביקורת כזאת תישמע ושידיעות כאלה תימסרנה".

(ע"א 90/49 בנטוב נ' קוטיק)

פלסטר משלטון החוק

"לו היינו מסרבים להיזקק לבקשת המבקש היינו מסייעים לכך שעקרון 'שלטון החוק' השולט במדינה ייעשה פלסטר. משמעותו היסודית של עיקרון זה היא, שההגבלות – שאין להימנע מלהטילן על חירות הפרט, כדי שחירות זו לא תהיה עשויה לפגוע בחירות הזולת או באינטרסים של החברה – צריכות להיקבע על ידי החוק, כלומר על ידי החברה המשקפת את דעתה בחוקים הנחקקים בבית המחוקקים המייצג אותה, ולא על ידי השלטון המנהלתי, שתפקידו הוא רק לבצע את הטלת ההגבלות האלה, בהתאם לחוקים הנ"ל".

(בג"ץ 144/50 שייב נ' שר הבטחון ואח')

יש פירוש חוק ויש תיקון חוק

"נכון הדבר שבית המשפט למען עשיית צדק יעשה מאמץ לפרש את החוק כך שה-מטרה הזאת תושג. אולם כאן יש לנהוג בזהירות מיוחדת שלא לערבב את התחור-מים בין פירוש חוק לבין תיקון חוק – דבר שהינו בסמכותו הייחודית של המחוקק".

(ד"ר 16/61 רשם החברות נ' כרדוש)